

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Біла Церква – 2021

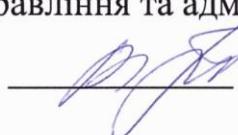
Публічна політика. Робоча програма з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач Т. В. Сокольська. Біла Церква: БНАУ, 2021. 26 с.

Укладач: Т. В. Сокольська, доктор екон. наук, професор.

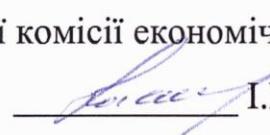
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол №1 від 27.08.2021 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування
та міжнародної економіки

д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»
канд. екон. наук, доцент В. І. Панасюк

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Голова науково-методичної комісії економічного факультету
д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ	
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6.1. Лекції	9
6.2. Практичні заняття	13
6.3. Самостійна робота	14
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	16
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	18
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	18
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	19
10. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	21
12 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	22

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2021–2022 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Публічна політика» для денної форми навчання виділено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 70 години (лекції – 28, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів – 80 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2		<i>Rік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання відповідно до рекомендованого списку		3-й	3-й
Загальна кількість академічних годин – 150	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	Семестр	
		5-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год	6 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5,7	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні	
		42 год	8 год
		Самостійна робота	
		80 год	136 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Публічна політика» є формування цілісного уявлення про публічну політику національного, регіонального та місцевого рівнів, політичні інститути та процеси, що визначають її специфіку; оволодіння теоретичними знаннями й практичними навичками щодо аналізу, розробки та реалізації публічної політики, вироблення аналітичних рекомендацій для прийняття політичних і управлінських рішень.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Публічна політика» базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Мікро- та макроекономіка», «Правознавство», «Основи публічного управління», «Лідерство та командотворення», «Менеджмент», вивчених на 1-му та 2-му курсах.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до освітньої програми	Результати навчання з дисципліни «Публічна політика»
РН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних зasad розвитку суспільства.	<p>1.1. Знання теорій та концепцій публічної політики, розвитку політичної думки в світі, політичної культури та базових засад соціального розвитку суспільства.</p> <p>1.2. Знання базових засад розвитку громадянського суспільства.</p>
РН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування	<p>5.1. Знання механізмів, методів та інструментів реалізації публічної політики у різних сферах суспільного життя.</p> <p>5.2. Знання процесів вироблення та реалізації публічної політики на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси.</p>
РН 7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/ спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.	<p>7.1. Уміння формувати активну громадянську позицію.</p> <p>7.2. Уміння організовувати публічні громадські заходи: соціально-економічного, екологічного, культурно-освітнього, волонтерського, спортивного спрямування.</p>
РН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.	<p>8.1. Розуміння процесів вироблення, прийняття та реалізації політичних, управлінських рішень та використання ефективних комунікацій в цьому процесі.</p>

РН 9. Знати основи електронного урядування	<p>9.1. Знання категорійно – понятійного апарату е-урядування, електронної демократії та концептуальних зasad їх розвитку.</p> <p>9.2. Знання міжнародних практик використання е-демократії.</p>
РН 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.	<p>12.1. Уміння формувати та підтримувати ефективну взаємодію з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом, використовуючи інформаційні, комунікативні технології та управління конфліктами;</p> <p>12.2 Уміння використовувати моделі та механізми функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики.</p>
РН 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.	<p>14.1. Уміння вносити корективи в процесі вироблення публічної політики з урахуванням змін зовнішнього і внутрішнього середовища, національних інтересів та вимог чинного законодавства.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА»

Змістовий модуль 1.

Інституційне середовище та групи інтересів в публічній політиці

- Тема 1.1. Публічна політика в системі публічного управління
- Тема 1.2. Суспільно-політична діяльність
- Тема 1.3. Інститути та інституціональне середовище в публічній політиці
- Тема 1.4. Публічна діяльність та процеси прийняття політичних рішень
- Тема 1.5 Влада як суспільний феномен
- Тема 1.6. Комунікативне середовище публічної політики
- Тема 1.7. Механізми функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики
- Тема 1.8. Політичне лідерство в контексті публічної політики
- Тема 1.9. Електронне урядування та електронна демократія

Змістовий модуль 2.

Експертно-аналітична діяльність у виробленні публічної політики, її основні напрями

- Тема 2.1. Моніторинг і оцінювання в публічній політиці
- Тема 2.2. Конфлікти й кризи в публічній політиці
- Тема 2.3. Політика регіонального розвитку
- Тема 2.4. Місцеве самоврядування
- Тема 2.5. Соціально-гуманітарна політика

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	всього	у тому числі				всього	у тому числі					
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС		
<i>Змістовий модуль 1.</i>												
Інституційне середовище та групи інтересів в публічній політиці												
Тема 1.1	9	2	2	-	5	9	1	-	-	8		
Тема 1.2	9	2	2	-	5	9	1	-	-	8		
Тема 1.3.	9	2	2	-	5	11	1	-	-	10		
Тема 1.4	11	2	4	-	5	11	1	-	-	10		
Тема 1.5	9	2	2	-	5	9	-	1	-	8		
Тема 1.6.	11	2	4	-	5	11	1	-	-	10		
Тема 1.7.	9	2	2	-	5	9	-	1	-	8		
Тема 1.8.	11	2	4	-	5	11	-	1	-	10		
Тема 1.9.	11	2	4	-	5	9	-	1	-	8		
<i>Разом за ЗМ 1</i>	89	18	26	-	45	89	5	4	-	80		
<i>Змістовий модуль 2. Основні напрями публічної політики в Україні</i>												
Тема 2.1.	18	2	4	6	6	17	1	-	6	10		
Тема 2.2	12	2	4	-	6	11	-	1	-	10		
Тема 2.3	10	2	2	-	6	11	-	1	-	10		
Тема 2.4	12	2	4	-	6	11	-	1	-	10		
Тема 2.5	9	2	2	-	5	11	-	1	-	10		
<i>Разом за ЗМ 2</i>	61	10	16	6	29	61	1	4	6	50		
Всього годин	150	28	42	6	74	150	6	8	6	130		

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Інституційне середовище та групи інтересів в публічній політиці	
1.1. Публічна політика в системі публічного управління Сутність категорії «публічна політика». Понятійно-категоріальний апарат публічної політики. Основні підходи до тлумачення змісту поняття “публічна політика”. Структурні елементи публічної політики. Суб’єкт державної політики. Суб’єкт публічної політики. Агенти та актори публічної політики. Взаємозв’язок політики та управління. Політичний простір. Умови результативності публічної політики. Моделі і типи формування публічної політики.	2
1.2. Суспільно-політична діяльність Політика, її сутність та зміст. Політична діяльність. Політичні дії. Політичне життя. Суспільно-політична взаємодія суб’єктів політичного процесу. Форми політичної діяльності. Політична участь. Класифікація політичної участі. Цілі та засоби публічно-управлінської діяльності. Політична система як система управління публічними справами. Структура політичної системи. Суб’єктно-об’єктні відносини.	2
Типи політичних систем. Політичний режим. Структура політичного режиму. Типи політичних режимів. Відносини між державою і партіями. Відносини між партійними лідерами і партійною елітою. Відносини держави і груп тиску. Класифікація політичних режимів. Політичне керівництво.	
1.3. Інститути та інституційне середовище в публічній політиці Поняття «інституту» в політиці та публічному управлінні. Політичні інститути як складові політичної системи. Держава як політичний інститут. Інституційне середовище. Політична реформа. Інституційна матриця публічної політики. Нормативно-правове забезпечення публічної політики в процесах її інституціоналізації.	2
1.4. Публічна діяльність та процеси прийняття політичних рішень Публічна діяльність як основний компонент публічної політики. Публічна сфера. Політичний процес. Цикл вироблення публічної політики. Середовище вироблення публічної політики. Аналіз стейкхолдерів та консультацій з громадськістю у виробленні публічної політики. Поняття «політичного» та «управлінського рішення». Процес прийняття рішення. Механізм вироблення та	2

<p>ухвалення управлінського рішення у сфері державно-владних відносин (вплив політичних інститутів на виявлення та постановку проблем; механізми формування публічного та інституційного порядку денного; механізми узгодження позицій заінтересованих сторін у процесах прийняття політичних рішень; механізми легітимації політичних рішень). Психологія прийняття політичних рішень. «Дерево рішень». Оцінювання альтернатив. Організація процесу виконання політичних рішень.</p>	
<p>1.5. Влада як суспільний феномен</p> <p>Влада як суспільний феномен. Політична влада та її основні риси. Політична влада в Україні. Ступінь публічності та відкритість влади суспільству. Джерела формування влади. Рівень публічності влади. Відкритість влади. Публічний контроль за діяльністю органів державної влади.</p>	2
<p>1.6. Комуникативне середовище публічної політики</p> <p>Комуникація як засіб формування і відтворення владноуправлінських відносин та інститутів. Комуникаційна взаємодія влади і суспільства: вітчизняний вимір. Публічні комунікації в умовах інформаційного суспільства. Публічні громадські обговорення та вивчення громадської думки.</p>	2
<p>1.7. Механізми функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики</p> <p>Групи інтересів як суб'єкт публічної політики. Моделі та механізми функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики. Особливості функціонування груп інтересів в Україні. Зарубіжний досвід функціонування груп інтересів.</p>	2
<p>1.8. Політичне лідерство в контексті публічної політики</p> <p>Природа лідерства у публічній сфері. Психологія політичного лідерства. Поняття мотивів прагнення до влади. Особистісний компонент лідерства. Я-концепція, самооцінка, когнітивний стиль, ієрархія потреб і мотивів. Інтелектуально-пізнавальні параметри лідерства. Лідерство у публічній сфері в контексті політичної культури. Взаємодія лідера і мас. Типи мас. Психологія мас. Лідер і характер мас. Стилі лідерства. Авторитарний, демократичний, ліберальний. Імідж політичного лідера.</p>	2
<p>1.9. Електронне урядування та електронна демократія</p> <p>Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії. Основні чинники та передумови впровадження е-урядування. Адміністративна реформа та електронний уряд. Категорійно – понятійний апарат е-урядування. Визначення е-урядування. Стратегії розвитку і-суспільства та е-урядування. Мета, основні цілі та стратегічні завдання е-урядування. Основні принципи електронного урядування. Етапи е-</p>	2

<p>урядування в Україні. Головні умови успішного впровадження е-урядування. Роль е-урядування в зменшенні рівня корупції – формула корупції. Етапи створення е-урядування. Класична модель «Електронного урядування»: G2G (уряд уряду), G2B (уряд бізнесу), G2C (уряд громадянам), G2E (уряд службовцям). Ризики впровадження електронного урядування. Загальносвітові тенденції як фактор впливу. Електронне урядування в умовах криз. Основи та концепції електронного урядування та електронної демократії. Мета, цілі, основні завдання та функції електронної демократії. Проблеми формування електронного урядування. Національний та зарубіжний досвід електронного урядування. Інституції в електронному урядуванні. Електронний Уряд та Електронна демократія: технології, інструменти запровадження та функціонування. Категорійно-понятійний апарат е-демократії. Підходи до визначення сутності е – демократії. Переваги е – демократії. Фактори, що обмежують е – демократію. Основні засади та напрями розвитку е-демократії.</p>	
Разом за змістовий модуль 1	18
Змістовий модуль 2 Експертно-аналітична діяльність у виробленні публічної політики, її основні напрями	
<p>2.1. Моніторинг і оцінювання в публічній політиці</p> <p>Моніторинг і оцінювання в публічній політиці. Політика, що базується на доказах. Підготовка аналітичних документів. Моніторинг публічної політики. Механізм реалізації та оцінювання публічної політики. Роль аналітичного документа в процесі вироблення публічної політики. Основні види аналітичних документів. Структура аналітичного документу. Етапи підготовки аналітичних документів. Дослідження процесу публічної політики в Україні.</p>	2
<p>2.2. Конфлікти й кризи в публічній політиці</p> <p>Теорія конфліктів у вирішенні проблем публічної політики. Сутність, структура та механізм конфлікту. Конфлікти у процесах вироблення програм публічної політики. Політичні конфлікти. Конфліктна стадія. Розв’язання конфлікту. Конфлікти публічної сфери.</p>	2
<p>2.3. Політика регіонального розвитку</p> <p>Державна регіональна політика: сутність, принципи, завдання. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на формування політики регіонального розвитку. Нормативно-правові засади формування та реалізації регіональної політики в Україні. Пріоритети та цілі політики регіонального розвитку. Державна стратегія регіонального розвитку.</p>	2
2.4. Місцеве самоврядування	2

<p>Поняття та сутність місцевого самоврядування. Специфіка місцевого самоврядування в контексті публічної влади. Концепції місцевого самоврядування. Основні сутнісні ознаки та базові принципи місцевого самоврядування. Моделі місцевого самоврядування в Україні. Місцеве самоврядування та громадянське суспільство: кореляція статусів. Система місцевого самоврядування: елементний склад та функції. Компетенції органів місцевого самоврядування та їх повноваження. Відповіальність органів місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в забезпеченні сталого розвитку країни.</p>	
<p>2.5. Соціально-гуманітарна політика</p> <p>Поняття соціальної організації суспільства. Класичні і сучасні теорії соціальної організації суспільства. Соціальні групи та соціальні інститути. Соціальна структура суспільства. Соціальна нерівність і соціальна стратифікація. Соціальна мобільність і соціальний розвиток. Територіальний розвиток соціальної інфраструктури. Мета, завдання, об'єкти, суб'єкти та принципи соціальної політики. Моделі та основні напрями соціальної політики. Механізми формування та реалізації соціальної політики. Соціальна безпека і соціальні ризики.</p>	2
Разом за змістовий модуль 2	10
Всього	28

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Інституційне середовище та групи інтересів в публічній політиці		
1	Генезис політичної думки	2
2	Вітчизняний та зарубіжний досвід вироблення публічної політики	2
3	Політична система як система управління публічними справами	2
4	Інституціональне забезпечення публічної політики	2
5	Організація та структура публічної влади в Україні	2
6	Процеси прийняття та виконання політичних рішень на різних рівнях управління	2
7	Комунікації в публічній політиці та зарубіжний досвід публічних комунікативних компаній	
8	Сучасні практики взаємодії органів публічної влади, громадськості та бізнесу	2
9	Форми публічних громадських обговорень: конференції, форуми, громадські слухання, засідання за круглим столом, збори, зустрічі (наради) з громадськістю	2
10	Особливості функціонування груп інтересів в Україні та світі	2
11	Політична культура суспільства та імідж політичного лідера	2
12	Передумови, ризики і проблеми впровадження і функціонування електронного управління в Україні	2
13	Інформаційне суспільство та суспільство знань	2
Разом за змістовий модуль 1		26
Змістовий модуль 2 Експертно-аналітична діяльність у виробленні публічної політики, її основні напрями		
14	Підготовка аналітичних документів	2
15	Дослідження процесу публічної політики в Україні.	2
16	Аналіз політичної культури України	2
17	Конфлікти в публічній політиці їх врегулювання та попередження	2
18	Антикризові технології в регіональному управлінні	2
19	Специфіка місцевого самоврядування в контексті публічної влади	2
20	Спроможність територіальних громад та кращі практики місцевого самоврядування.	2
21	Публічна політика управління соціогуманітарним розвитком	
Разом за змістовий модуль 2		16
Всього		42

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Інституційне середовище та групи інтересів в публічній політиці		
1	Теорії та концепції публічної політики. Розвиток світової політичної думки в світі. Взаємозв'язок політики та управління. Публічне узгодження інтересів держави і суспільства.	5
2	Політична платформа. Політична стратегія. Політична тактика. Особливості вироблення та реалізації політичного курсу. Узгодженість дій публічної влади та громадян. Взаємодія державних органів з громадськістю. Зв'язки з громадськістю. Статус вільних ЗМІ. Зв'язки з пресою. Децентралізація державної влади. Партийна структуризація влади. Легальна політична опозиція. Легальне лобіювання групових інтересів.	5
3	Інституціоналізація публічної політики, її особливості в Україні. Сучасні практики реалізації публічної політики. Нормативно-правове забезпечення публічної політики в процесах її інституціоналізації. Інституційна матриця публічної політики.	5
4	Публічна діяльність як основний компонент публічної політики. Публічна сфера. Політичний процес. Цикл вироблення публічної політики. Середовище вироблення публічної політики. Аналіз стейкхолдерів та консультацій з громадськістю у виробленні публічної політики. Поняття «політичного» та «управлінського рішення». Процес прийняття рішення. Механізм вироблення та ухвалення управлінського рішення у сфері державно-владних відносин.. Роль моделювання в процесі прийняття рішення. «Дерево рішень». Оцінювання альтернативи. Інформаційне забезпечення процесу прийняття політичного рішення. Організація процесу виконання політичних рішень. Формулювання конкретних завдань на основі прийнятого рішення.	5
5	Еволюція теорії розподілу влади в історії світової політико-правової думки. Відкритість влади. Публічний контроль за діяльністю органів публічної влади.	5
6	Види комунікацій і комунікативних зв'язків у публічному управлінні. Технології кризових комунікацій у публічному управлінні. Публічні громадські обговорення та вивчення громадської думки. PR -діяльність органів публічної влади. Інформаційно-комунікаційні процеси в публічній політиці.	5

	Інформаційні війни.	
7	Моделі та механізми функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики. Особливості функціонування груп інтересів в Україні. Громадянське суспільство. Зарубіжний досвід функціонування груп інтересів. Політичні мережі в системі публічного управління.	5
8	Психологічні типи політичних лідерів. «Легальне», «традиційне», «харизматичне лідерство». Типологія Лассвелла. Типологія «макіавелістської особистості». Психобіографічний підхід до аналізу лідерства. Імідж політичного лідера. Ролі політиків. Раціональні оцінки і самооцінка лідера. Рейтинги політиків. Створення образу лідера як колективний процес. Моделювання іміджу в ЗМІ. Імідж політика в ході виборчої компанії. Імідж політиків в політичній свідомості мас. Рівні сприйняття політичних лідерів. Особливості сприйняття ведучих українських політиків.	5
9	Теоретична база е-урядування: теорія політичних мереж та теорія нового державного менеджменту. Зміна повноважень органів влади в електронному урядуванні. Державне управління розвитком е-урядування (державні цільові програми; міжнародна ініціатива “Партнерство, Відкритий Уряд”; Стратегія розвитку інформаційного суспільства; Зелена та Біла книги з електронного урядування; Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»). Цілі, сектори та інструменти е-демократії. Досвід використання е-демократії в країнах ЄС. Цифрова нерівність. Динаміка розвитку взаємодії "Уряд – громадянин". Електронний парламент та електронні петиції, відкриті дані. Демократія електронної участі. Механізми електронної взаємодії органів влади з соціальними мережами. Нормативно-правове та організаційне забезпечення впровадження електронного урядування та електронної демократії.	5
Разом за змістовий модуль 1		45
Змістовий модуль 2 Експертно-аналітична діяльність у виробленні публічної політики, її основні напрями		
10	Основні методи дослідження. Стратегічний та робочі плани дослідження. Етапи підготовки дослідження. Узгодження організаційних питань. Підготовка первинної інформації. Аналіз результатів дослідження. Формулювання висновків і рекомендацій. Дослідження процесу публічної політики в Україні. Моніторинг і оцінювання в публічній політиці. Політика, що базується на доказах. Підготовка аналітичних документів. Політична культура. Сутність і структура політичної культури. Риси і типи політичної культури. Аналіз політичної культури України. Політична поведінка.	6

11	Конфлікти в історії людства. Ранні уявлення про конфлікт . Конфлікти публічної сфери. Конфлікти у прийнятті рішень та переговорні процеси. Гострі форми соціально-трудових конфліктів. Сучасні концепції вивчення конфліктів. Кризи в публічному управлінні.	6
12	Законодавство у сфері регіонального розвитку. Нормативно-правові засади формування політики регіонального розвитку. Політичні інститути регіонального та місцевого самоврядування в Україні. Районні й обласні держадміністрації. Компетенції виконавчих органів. Програми регіонального розвитку. Механізми боротьби з кризами при формуванні політики регіонального розвитку.	6
13	Особливий статус органів місцевого самоврядування. Кращі українські практики місцевого самоврядування. Специфіка феномену спроможності територіальних громад. Механізми формування спроможних територіальних громад в сучасній Україні. Політика об'єднання та співробітництва територіальних громад. Зарубіжний досвід публічної політики місцевого самоврядування.	6
14	Розвиток соціогуманітарної сфери на регіональному рівні. Соціальна безпека і соціальні ризики. Критерії та механізми забезпечення соціальної безпеки. Особливості формування та реалізації публічної політики у забезпеченні соціальної безпеки та попередженні соціальних ризиків. Формування єдиного гуманітарного простору в системі пріоритетів державної гуманітарної політики в Україні. Вплив європейських ціннісно-культурних, мовних, етнополітичних та інших гуманітарних практик на формування єдиного гуманітарного простору в Україні. Національна ідентичність як показник цілісності і повноти гуманітарного простору. Стратегічні напрями політики добробуту населення.	5
Разом за змістовий модуль 2		29
Разом за ІНЗ		6
Всього годин		80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується кожним студентом за конкретно отриманим завданням. Зміст завдання передбачає застосування в процесі його написання отриманих теоретичних і прикладних знань з публічної політики. Порядок виконання, оформлення пояснюється на практичному занятті.

1. ІНДЗ готується у вигляді аналітичної записки. Мета роботи – отримання навичок проведення аналізу публічної політики та написання аналітичного документу (аналітичної записки) з рекомендаціями для органів публічної влади.

2. Обсяг аналітичної записки до 4 сторінок 14 шрифтом, інтервал – 1.5.

3. Матеріал, викладений у ІНДЗ повинен бути структурованим, містити загальний огляд проблеми, висновки та рекомендації, в кінці аналітичної частини подається список використаної літератури.

4. Здобувач за власним бажанням обирає запропоновану тематику, зокрема:

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо ролі політичних акторів (на вибір здобувача) у виробленні публічної політики.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо підвищення кваліфікації представників публічної служби для формування ефективної публічної політики.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо підвищення ефективності інституту публічної політики (на вибір здобувача).

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо підвищення ефективності одного із напрямів публічної політики (на вибір здобувача) публічної політики.

✓ Ідентифікуйте проблему у сфері публічної політики (на вибір здобувача), підготуйте політичну пропозицію щодо його розв'язання.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо боротьби із інформаційною війною проти України.

✓ Ідентифікуйте конфліктну ситуацію (на вибір здобувача) у системі органів публічної влади, підготуйте політичну пропозицію щодо його розв'язання.

✓ Ідентифікуйте основні проблеми, що виникають в процесі формування громадянського суспільства, підготуйте політичну пропозицію щодо їх вирішення.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо боротьби із корупцією в Україні (оберіть конкретну галузь на вибір здобувача).

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо розвитку активного молодіжного руху в Україні.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо публічного узгодження інтересів держави і суспільства.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо формування спроможних територіальних громад в Україні

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо боротьби із бідністю України.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо формування ефективної політики розвитку сільських територій України.

✓ Підготуйте політичну пропозицію щодо суспільно-політичного розвитку незалежної України.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Публічна політика» використовуються як традиційні (лекції та практичні заняття) так і інноваційні методи та технології навчання (проблемні лекції, лекції-візуалізація дискусії, мозковий штурм, презентації).

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Лекції проводяться за принципом зворотного зв'язку, поєднуючи пояснення з активним залученням слухачів та дискусійним обговоренням проблемних питань.

На практичних заняттях використовуються наступні методи: заслуховуються доповіді-презентації, виконання індивідуальних та групових ситуаційних завдань, проводяться дискусії, ділові та рольові ігри. Активно використовуються методи інтерактивного навчання, зокрема, асоціативний кущ, мікрофон, крісло автора та ін.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Публічна політика» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді за самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування та написання модульної роботи.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту, включаючи результати поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і передбачає обов'язкову присутність студентів. Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи та екзаменаційній відомості та заліковій книзі студента.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані ситуативні завдання, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з

дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерій оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерій оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив уміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не вміє аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що він не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-балльною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \max \text{ПК}}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимальна можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

При умові повного виконання навчального навантаження та отримання студентом 35 балів, студент допускається до іспиту

Таблиця 2

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни «Публічна політика» за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Відповідно до отриманих балів студентам присвоюються кредити ECTS (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів на всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Не задовільно
1-34	F	Не задовільно

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; навчально-методичне забезпечення; навчальні матеріали в системі Moodle.

Технічні засоби: ПК; проектор.

Комунікаційні он-лайн технології: WordCloud, Zoom, Viber, Messenger, e-mail.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Конституція України: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р (із змінами від 21.02.2014 № 2222-IV]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій :Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 р. № 179 (у редакції від 05.05.2016). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/179-2005-п>.
3. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні. Доповідь. Київ. – 2012. URL: http://www.niss.gov.ua/public/File/2012_nauk_an_rozrobku/stan_poz_gp_sus.pdf.
4. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР (у редакції від 31.12.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%Б2%D1%80#Text>.
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (у редакції від 21.05.2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV (у редакції від 01.05.2016). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
7. Про проведення публічного громадського обговорення системних соціально-економічних реформ. Розпорядження КМУ від 15.12.2010 № 2311-р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2311-2010-%D1%80>.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Офіційний вісник України, офіційне видання від 15.01.2016 2016 р., № 3, стор. 28, стаття 149, код акту 80271/2016.
9. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України; Постанова КМУ від 18.07.2007 № 950. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/950-2007>.
10. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади. Постанова КМУ від 05.11.2008 року № 976. [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/976-2008>].
11. Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка. Постанова КМУ від 12 жовтня 2011 № 1049. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF>.
12. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики". Постанова КМУ від 03.11.2010 № 996 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>.
13. Про доступ до публічної інформації. Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
14. Про державно-приватне партнерство" Закон України від 01 липня 2010 року N 2404-IV. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/12134.html>.
15. Про всеукраїнський референдум. Закон України від 06 грудня 2012 № 5475-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5475-17>.

16. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні. Розпорядження КМУ від 15 травня 2013 р. № 386-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>.
17. Чальцева О. М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика: монографія. Вінниця: ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.
18. Чемерис А.О. Розроблення публічної політики. Практичний посібник. К: ТОВ «Софія». 2011. 28 с.
19. Телешун С.О., Титаренко О.Р, Ситник С.В., Вировий С. І. Публічна політика та управління : наук. розробка. К.: НАДУ, 2010. 36 с.
20. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І. В. та ін. Основи публічної політика та управління: навч. посіб. За заг.ред. С.О. Телешуна, д-ра політ.н., проф. К. : НАДУ, 2011. 312 с.
21. Менеджмент для публічної влади: навч. посіб. За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект- Поліграф", 2011. 360 с.
22. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І. В. та ін. Публічна політика : навч. посіб. За заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ: НАДУ, 2016. 340 с.
23. Дубенко С. Д., Кудлай Т. П., Мельниченко В. І., Плахотнюк Н. Г. Право в державному управлінні: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2016. 376 с.
24. Семенченко А. І., Грицяк Н. В., Кукарін О. Б. та ін. Електронне урядування: підручник. За заг. ред. проф. Н. В. Грицяк, А. І. Семенченка. К.: НАДУ, 2016, 128 с.
25. Телешун С. О., Ситник С. В., Рейтерович І. В., Пухкал О. Г. Публічна політика в процесах реформування системи державного управління України. К.: НАДУ, 2016. 192 с.
26. Політичне лідерство: навч. посіб. За заг. ред. Гошовської В. А., Пашко Л. А. К. : НАДУ, 2013. 300 с.
27. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення: Навч. посіб. К. : ВПЦ АМУ, 2012. 344 с.
28. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І. В. та ін. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції : монографія . Київ : НАДУ, 2017. 248 с.
29. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полуміснко С.К, Рубан І.А., Семенченко А.І. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Київ, 2012. 266 с.
30. Телешун С. О., Кальниш Ю. Г., Рейтерович І. В., Титаренко О. Р Політична аналітика в державному управлінні : навч.посіб. К : НАДУ, 2012. 228 с.
31. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І. В. та ін. Публічна політика : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2016. 340 с.
32. Fischer F.,Gerald J., Sidney M. Public policy analysis theory, politics, and methods. CRC Press Taylor & Francis Group, 2007, 670 р.
33. Липовська Н. А., Письменний І. В. Публічна політика : навч. посіб. 2-ге вид., Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 104 с.
34. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. За заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017.
35. Семенченко А.І., Серенок А.О. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування.К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. 80 с.

36. Драгомирецька Н. М., Кандагура К.С., Букач А.В. Комунікативна діяльність в державному управлінні: навч. пос. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017 180 с.
37. Політологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2019. 176 с.
- 38.Мельник Л.М., Дужа І.А. Політологія: навчально-методичний посібник. Біла Церква, 2019. 426 с.

Додаткова

1. Малоголова Т. Публічна політика та публічна влада: концептуальні підходи до аналізу. Геополітика України: історія і сучасність. Збірник наукових праць. Випуск 1 (22), 2019. С. 203-225.
2. Леслі Пал А. Аналіз державної політики. К. : Основи, 1999. 422 с. 23.
3. Patton Carl V., Savick iDevid S. Basic Methods of Policy Analysis and Planning. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1993. 480 р
4. Рейтерович І. Роль бізнес-еліти у політичних процесах державах перехідного типу. Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. 2008. Вип. 12. С. 88 95.
5. Уроки демократії: світовий досвід для України. К.: МЦПД, 2007. 112 с.
6. Баровська, А.В. Інституційне забезпечення державної комунікативної політики : досвід країн Європи аналітична доповідь. Інститут стратегічних досліджень. К. : НІСД, 2014. 72 с.
7. Баришполець, О.Т. Брехня в інформаційному просторі та між особовій комунікації : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 648 с.
8. Варенко, В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навчальний посібник. К. : Університет «Україна», 2014. 417 с.
9. Європейський досвід нормативно-правового забезпечення розвитку інформаційного суспільства: висновки для України: аналітична доповідь. / національний інститут стратегічних досліджень.URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Gnatyuk59546.pdf>.
10. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І. В. та ін. Взаємодія держави і суспільства в процесах публічної політики : наук. Розробка. К. : НАДУ, 2013 44 с.
11. Якубовський О. П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії : монографія. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. 196 с.
12. Драгомирецька Н. М., Піроженко Н. В., Матвеєнко І. В. Державно-громадянське партнерство у сфері соціального розвитку : навч. пос. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017 290 с.
13. Приходченко Л., Саханенко С. Є., Надолішній П. І. та ін. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії : монографія. За заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.
14. Бачинська К.В., Марущак В. П., Марущак О. І. Державне управління, планування, фінанси : монографія. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с.
15. Базові дефініції з економіки: навчальний посібник. За ред. П.І.Юхименка, О.А.Шуст. Біла Церква, Білоцерківський навчально-науково-виробничий комплекс «Освіта», 2017. 260 с.

- 16.Даниленко А.С., Юхименко П.І., Сокольська Т.В. та ін. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування у контексті інноваційного розвитку сільських територій: теорія і практика: монографія. К.: Центр учебової літератури, 2018. 320 с.
- 17.Публічне адміністрування: навч.посібник. За заг. ред. Даниленка А.С., П.І. Юхименко, Т.В. Сокольської. К.: Центр учебової літератури, 2019. –288 с.
- 18.Сокольська Т. В. Публічне управління соціо-економічним розвитком сільських територій. Економіка та управління АПК. Біла Церква, 2017. № 1. С.5-12 .
- 19.Даниленко А.С., Сокольская Т. В. Публічне управління та адміністрування в контексті соціально-економічного розвитку села. Економіка та управління АПК. Біла Церква, 2017. № 2. С. 5–11.
- 20.Сокольська Т. В., Поліщук С.П. Роль публічного управління у розвитку транскордонного співробітництва України. Аспекти публічного управління. Дніпропетровськ, 2018. Том 6 №5. С.24-32.
- 21.Сокольська Т.В., Юхименко П.І., Білик О.В. Роль освіти в реалізації реформи децентралізації в Україні. Журнал Вища школа. Київ: Видавництво «Знання». 2018. С.22-31.
- 22.Сокольська Т.В., Юхименко П.І., Лобачова С.В. Інтелектуальна безпека держави та її внутрішні і зовнішні загрози. Журнал Вища школа. Київ: Видавництво «Знання».2019. № 9. С.20-32.
23. Сокольська Т.В., Грузинський О.В. Публічне управління системою охорони здоров'я в сільській місцевості в контексті адміністративної реформи. Матеріали круглого столу «Медична реформа в контексті децентралізації». м. Біла Церква, 2017. Режим доступу: <http://btsau.edu.ua>.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ – <http://rep.btsau.edu.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Навчальна он-лайн платформа БНАУ – Moodle – <http://www.teach.btsau.net.ua>.
4. Пошукова система Google – <http://www.google.com.ua>/
5. Вільна пошукова система Google Scholar – <http://www.scholar.google.com.ua>.
6. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>
7. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua>.
8. Законодавство України – <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Громадянське суспільство і влада– <http://civic.kmu.gov.ua>.
- 10.Національний інститут стратегічних досліджень. - <http://www.niss.gov.ua>.
11. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. - <http://www.president.gov.ua>.
- 12.Центр політико-правових реформ. - <http://www.pravo.org.ua>
- 13.Нормативні акти України – <http://www.nau.ua>.
- 14.Право. Украина. –<http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html>.

15.Міжнародний центр перспективних досліджень. - <http://www.icps.com.ua>.